

H A A P A J Ä R V E N S E U D U N

O S U U S L I K E

1 9 5 9 .

Toimintakertomus vuodelta 1959.

23.toimintavuosi

.....

Suomen talouselämä.

Vuoden 1958 jälkipuoliskolla alkoi talouselämässämme näkyä merkkejä elpymisestä ja vuosi 1959 muodostui jo selvän nousukauden vuodeksi. Kokonaistuotannon määrä kasvoi tällöin edellisestä vuodesta 4 %,lisäyksen ollessa sama myös vuodesta 1957. Nimellismääräisenä tulot kasvoivat viime vuonna 6 %.

Maatalouden sato jäi rehuyksiköissä laskien 7 % pienemmäksi kuin 1958.lähinnä pitkäaikaisesta kuivuudesta johtuen. Sadon entistä parempi laatu korvasi kuitenkin suurimmassa osassa maata osan vahingoista. Kun leipäviljasato muodostui nyt 1958 satoa suuremmaksi,merkitsi tämä viljaomavaraisuuden vahvistumista. Meijereihin vastaanotetun maidon määrä oli 10 % suurempi kuin 1958. Tämä lisäys heijastui myös voin ja juuston valmistuksessa. Kun tämän ohella lihan,kananmunien ja eräiden muiden tuotteiden osalta tapahtui lisäystä,muodostui maataloustuotannon määrä ennakkolaskelmien mukaan 2 % suuremmaksi kuin 1958.

Näin siis keskimäärin koko maassa . Toimialueellamme ei tilanne ole näin valoisa.Viime kesänä vallinnut kuivuus aiheutti useilla viljelmillä miltei täydellisen kadon. Alueemme kuuluikin ns.katoalueen pahimpiin. Jo syksyllä jouduimme hankkimaan mm.perunaa lähipitäjien ulkopuolelta. Samoin korsirehua hyvinkin pitkien matkojen takaa. Maataloustuottajain toimesta katoalueen hyväksi järjestetyn vapaaehtoisen keräyksen tuotosta jaettiin toimialueellemme huomattavat määrät perunaa ja viljaa.

Valtiovallan taholta järjestettyjen ulkomaisten väkirehujen hankinnoista ovat alueemme päässeet niiden saannissa ensisijaiseen asemaan.

Asuinseutumme - jonka ilmaa eivät teollisuuden savut pilaa - joutuu jatkuvasti kärsimään työttömyydestä. Osa työttömistä on voitu sijoittaa ns. siirtotyömaihin, joista ansaitut rahat jäävät enimmäkseen sinne missä työ on suoritettu, eivätkä siten piristä kotiseudun liike-elämää.

Voimmekin todeta, että ansio- ja toimeentuloon nähden viime vuosi oli toimialueemme väestölle edellistä vuotta heikompi.

Osuuskuntamme toiminta 1959.

Jäsenistö.

Uusia jäseniä liittyi vuoden aikana 82. Kuoli 21. Erosi poismuuton tai muiden syiden vuoksi 38. Nettolisäys 23. Jäsenmäärä vuoden lopussa 1.890.

Osuusmaksu.

Osuusmaksua olivat jäsenet suorittaneet seuraavasti:

8.000 mk maksaneita	19	1 %
3.000 " tai sen yli maksaneita	785	41,6 %
Vuotuiset erät täsmällisesti maksaneita	289	15,2 "
Vuotuiset erät osittain maksaneita	701	37,1 "
Kokonaan laiminlyöneitä	96	5,1 "
	<u>1.890</u>	<u>100,0 %</u>

Toimipaikat.

30.6. lopetettiin myymälä n:17 Ruhkaperä:n toiminta kannattamattomana. Kopolaan rakennettiin vanhan viereen uusi, hyvin onnistunut ja kylän väestön tyydytyksellä vastaanottama ajanmukainen myymäläkiinteistö. Saviselän myymälässä suoritettiin sisäinen remontti. Kalusta täydentämällä saatiinkin aikaan mitä viihtyisin ja käytännöllinen myyntipaikka. Oksavan myymälään asennettiin vesijohto ja suoritettiin kiinteistön ulkomaalaus. Myös muita pienempiä remontteja tehtiin useissa kiinteistöissä.

Vuoden päättyessä oli toiminnassa 15 sekatavaramyymälää, 1 elintarvikemyymälä, 1 jalkine- ja vaatemyymälä, 1 myymäläauto, 1 jakamo, leipomo ja keskusvarasto.

Liikevaihto.

Vuoden alusta lähtien kehittyi liikevaihto hyvin myönteisesti. Vuoden puolivälissä veikkasimme jo uutta vuosimyyntiennätystä. Täydellisen marja- ja muunkin kadon kohdatessa aluettamme hidastui myyntikin vuoden loppukuukausina. Vuosimyyntiksi tuli 205.489.698 mk. Lisäys edelliseen vuoteen 11.034.905 mk eli 5,7 %. Leipomon valmistus oli 8.117.739 mk. Vähennys 172.011:- eli 2,1 %.

Säästökassaliike.

Jäsenten talletukset olivat joulukuun päättyessä 17.610.114 mk, jakautuen 1.468 tallettajalle. Keskimäärin tallettajaa kohden 11.996:-, ja jäsentä kohden 9.318:-. Vastaava luku kaikissa OTK-laisissa säästökassoissa 38.425:- ja 22.898:-. Meillä siis talletukset ovat keskitasoa pienemmät niin tallettajaa kuin jäsentäkin kohden. Jo edellisessä kohdassa mainituista syistä vähenivät talletukset 978.538:-.

Kiinteistöt.

Etupäässä Kopolan uuden kiinteistön rakentamisesta johtuen nousi kiinteistöjen arvo 2.211.404:-. Kiinteistöjen kirjanpitoarvoksi muodostui 43.728.217:-.

Kalustot.

Kalustoja täydennettiin hankkimalla ruokaosastoon uusi kylmämyyntipöytä. Saviselän myymälään lasikko ja muuta kalustoa. Kopolan

kaluston lisäksi asennettiin myymäläautoon diesel-moottori. Kalustojen kirjanpitoarvo lisääntyi 1.156.593:- ja oli vuoden päättyessä 12.517.010:-.

Tavarain hankinta.

Tavarain hankinnassa olemme noudattaneet periaatetta "jotka ostavat meiltä, me ostamme heiltä". Niinpä ostomme paikalliselta tuottajaväestöltä nousi yli 31 milj.mkn, joka on 15 % kaikista tavarahankinnoistamme. Muitten tavarain ostot miltei poikkeuksetta on suoritettu omasta keskustukkuliikkeestä OTKsta.

Hautausvakuutus.

Vakuutusehdot täyttäneet liikkeemme jäsenet ovat olleet hautausvakuutettu "Kansassa". Vakuutuksen määrä 5.000 mk suoritettiin 12 kuolleen jäsenen omaisille.

Vuoden 1960 alusta lähtien liike ei enää vakuuta jäseniään vakuutusyhtiössä, vaan suorittaa omista rahastoistaan hautausavustuksena 10.000 mk kuolleen jäsenen omaisille. Ehtona hautausavustuksen saamiseen on sääntömääräinen osuusmaksun suoritus. Vähintään kolmen vuoden jäsenyys ja että kuolinvuotta edeltäneeltä vuodelta on palautettu ostomerkkejä vähintään 30.000 markan arvosta.

Kumminlahjat.

Jäsenperheisiin syntyneille lapsille antaa liike kumminlahjana 200 markan säästökassatalletuksen. Näitä talletuksia tuli 13 perheeseen.

Edustajisto.

Marraskuun 29 p:nä suoritettiin edustajiston täydennysvaali. Erovuorossa oli 12 eli puolet edustajiston vahvuudesta. Äänestämässä kävi

494 osuuskunnan jäsentä, 26 % koko jäsenmäärästä.

Edustajiston jäsenten toimiaika on 6 vuotta. Kokoonpano on seuraava:

Nyt valitut.

Toimiaika 1960 - 1965

Moisala, Heikki
Astikainen, Aarne
Kuosmanen, Eino
Autio, Tauno
Kasila, Mikko
Hietala, Eino
Liuski, Lauri
Järvelä, Evert
Martikainen, Veikko
Raappana, Hannes
Luotomäki, Lyyli E.
Laurila, Arvi

Entiset.

Toimiaika 1957 - 1962

Mehtälä, Vilho
Hirvasoja, Juho
Ollila, Heino
Kontio, Kalle
Ojalehto, Gabriele
Ahobeb, Antti
Perttula, Ville
Törmälä, Armas
Järnfors, Yrjö
Vikström, Emil
Rajala, Eino
Ikonen, Eero

Edustajisto kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Hallintoneuvosto.

Hallintoneuvostoon ovat kuuluneet seuraavat 9 henkilöä:

Vilho Mehtälä, Puheenjohtaja
Juho Hirvasoja, Varapuheenjohtaja
Hannes Raappana
Abner Ruhala
Yrjö Käräjäoja
Antti Kiiskinen
Felix Tulppo
Paavo Räisänen
Samppa Mäenpää

Paikkakunnalta pois muuttaneen Yrjö Käräjäojan ja toimialueen ulkopuolelle jääneen Samppa Mäenpään tilalle valitsi edustajisto Veikko Martikaisen ja Aarne Astikaisen vuoden 1960 loppuun saakka, jolloin tämän hallintoneuvoston kolmivuotinen toimiaika päättyy. Hallintoneuvosto kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

Johtokunta.

Johtokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtaja liikkeenhoitaja Hjalmar Holm ja muina jäseninä koneenhoitaja Juho Jämsä ja työnjohtaja Se-

verus Jokelainen. Johtokunta kokoontui vuoden aikana 13 kertaa.

Myymäläneuvostot.

13.12.59 pitämässään kokouksessa valitsi hallintoneuvosto aluekousten esitysten perusteella myymäläneuvostoihin vuodeksi 1960 seuraavat henkilöt, ensinmainittu puheenjohtajana:

Keskusmyymälä:

Vilho Mehtälä, Eemil Vikström, Väinö Paukkunen, Eino Rajala, Fredrik Välikangas ja Sulo Haaga.

Myymälä 2 Kuona:

Hannes Raappana, Heikki Raappana, Anton Hietala, Fredrik Järvikuona, Kalle Kontio, Veikko Änäkälä ja Sulo Qvist.

Myymälä 3 Oksava:

Abner Ruhala, Heino Ollila, Ville Perttula, Hilma Visuri, Hilikka Härkönen, Juho Jämsä ja Edvard Järvelä.

Myymälä 4 Jokela:

Juho Tervakoski, Eino Hietala, Tauno Kilpala, Matti Ahonen, Lyyli Prättälä ja Eino Hjelm.

Myymälä 5 Kärsämäki:

Toivo Ranto, Yrjö Pirttiäho, Helmi Kaketti, Olavi Kokkonen, Eero Ikonen ja Aarne Astikainen.

Myymälä 6 Saviselkä:

Antti Kiiskinen, Eino Kuosmanen, Janne Ruotsalainen, Juho Remes ja Arvo Puusaari.

Myymälä 7 Ylipää:

Paavo Räisänen, Ruusa Kaipainen, Heikki Pyhtilä, Ida Isoherranen, Heikki Pieksämäki, Jenni Heikkilä ja Eino Heikkilä.

Myymälä 8 Kuusaa:

Felix Tulppo, Ilmari Tulppo, Emil Erkkilä, Antti Vipula ja Johannes Tulppo.

Myymälä 9 Autioranta:

Juho Hirvasoja, Heikki Maijala, Taneli Mäntylä, Tauno Autio ja Jussi Ilola.

Myymälä 10 Pennala:

Juho Laajala, Jani Myllylä, Heikki Pennala ja Emil Koivuaho

Myymälä 11 Kopola:

Hiskias Rönkkö, Aarne Korhonen, Maija Lehtola, Ansgarius Ojala ja Tauno Leskelä.

Myymälä 12 Ojalehto:

Otto Marjomaa, Elias Keckman, Heikki Lassila, Matti Ojalehto ja Heino Autio.

Myymälä 14 Nurmesperä:

Kauko Kankaanpää, Aarne Kankaanpää, Valto Kankaanpää, Erkki Hakanen Lauri Liuski ja Edvard Ojala.

Myymälä 15 Varisperä:

Evert Aho, Juho Pulkkinen, Juho Harmaala, Emil Toivo ja Tyyne Liimainen.

Myymälä 16 Asema:

Topias Vatanen, Hilma Järvenpää, Toivo Yliaho, Mirjami Rajala ja R. Huttunen.

Tilintarkastus.

Vuoden 1959 tilien tarkastuksen suorittivat 9 - 10.3.60 KKn edustajat Sakari Honkanen ja paikalliset Mikko Kasila ja Heino Ollila. Säästökassan on käynyt tarkastamassa OTKn säästökassaosastolta maisteri Tapio Silvo.

Paikallisin kassan- ja tilinpidon tarkastajina ovat toimineet Mikko Kasila ja Heino Ollila.

Henkilökunta.

28.3.59 erosi palveluksestamme monivuotinen kirjanpitäjämme Olli Paananen. Samoin erosi 15.8.59 myös pitkäaikainen työntekijä myymäläintarkastaja Elias Vetosalmi. Muitakin henkilövaihdoksia tapahtui. Toimihenkilöisen luku vuoden päättyessä 41.

Vastuunalaisimmissa toimissa työskentelivät:

Tomitusjohtaja
 Myyntityönneuvoja
 Kirjanpitäjä
 Kassanhoitaja
 Varastonhoitaja
 Keskusmyymälänhoitaja
 Ruokaosastonhoitaja
 Jalkinemyyvälänhoitaja
 Myymäläautonhoitaja
 Kuonan myymälänhoitaja
 Oksavan "
 Jokelan "
 Kärsämäen "
 Saviselän "
 Ylipään "
 Kuusaan "
 Autiorannan "
 Pennalan "
 Kopolan "
 Ojalehdon "
 Nurmesperän "
 Varisperän "
 Aseman "

Hjalmar Holm
 Tauno Heinijoki
 Jorma Taukojärvi
 Sirkka Holmström
 Urho Tiitto
 Toivo Kallio
 Pertti Varis
 Ritva Johansson
 Jaakko Muhonen
 Reino Aliranta
 Yrjö Rajaniemi
 Impi Olkkonen
 Jaakko Vauhkonen
 Ossi Tyvi
 Esteri Kyllönen
 Anni Halonen
 Linnea Rahkonen
 Jouko Ängeslevä
 Eero Laituri
 Linda Ängeslevä
 Sulo Taskinen
 Anna Mäntylä
 Bertta Heloviita

Liiketulokset ja taloudellinen asema.

T I L I N P Ä Ä T Ö S

Omaisuustase joulukuun 31 p:nä 1959

Vastaavat:

Varsinainen omaisuus		
Rahoitusomaisuus		
Rahat ja pankkisaamiset	3.878.761	
Arvopaperit	1.861.983	
Tilisaamiset	<u>1.150.395</u>	6.891.139
Vaihto-omaisuus		
Tavaravarastot		40.025.851
Käyttöomaisuus		
Maa-alueet		3.322.575
Rakennukset		
tilinavauksessa	38.194.238	
tilikauden lisäys	<u>2.211.404</u>	40.405.642
Kalustot ja koneet		
tilinavauksessa	13.011.541	
tilikauden lisäys	<u>1.156.593</u>	
	14.168.134	
Poisto	<u>1.651.124</u>	12.517.010
Muu käyttöomaisuus		
Osuudet ja osakkeet		8.925.000
Tappio		
Edelliseltä vuodelta		<u>1.591.519</u>
		mk 113.678.736
		=====

Vastattavat:

Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Vekselivelat	8.000.000	
Tilivelat	49.135.860	
Pankkivelat	4.605.343	
Säästökassatalletukset	17.610.114	
Velkakirjalainat	<u>1.893.752</u>	81.245.069
Pitkäaikainen		
Kiinnelainat		22.118.000
Oma pääoma		
Osuuspääoma	3.545.019	
Vararahasto	<u>5.169.997</u>	8.715.016
Tilikauden ylijäämä		<u>1.600.651</u>
		mk 113.678.736
		=====

Tulostase 1.1. - 31.12.1959.

K u l u t:

Varsinaiset kulut

Palkat	15.495.365	
Vuokrat	182.000	
Korkokulut	5.839.903	
Verot	1.716.239	
Poistot	1.651.124	
Muut varsinaiset kulut	<u>7.303.867</u>	32.188.498

Tilikauden ylijäämä

	<u>1.600.651</u>
mk	33.789.149
	=====

T u o t o t:

Varsinaiset tuotot

Tuotot liikkeen harjoittamisesta	30.501.931	
Korkotuotot	196.535	
Muut varsinaiset tuotot	<u>3.090.683</u>	33.789.149

mk	33.789.149
	=====

Ylijäämän käyttöehdotus.

Johtokunta ehdottaa, että ylijäämästä siirrettäisiin 1.591.519 mk sen edellisten vuosien tappion katteeksi, joka tulostilille jää rahastosiirroilla suoritettun tappion peittämisen jälkeen. Ylijäämän jäännös 9.132 mk ehdotetaan siirrettäväksi vararahastoon. Lisäksi johtokunta ehdottaa, että tavaratililtä jaettaisiin ylijäämää 1/2 % palautettujen ostomerkkien määrästä ja että osuuspääoman korkoa suoritettaisiin 6 %n mukaan kahdelta edelliseltä vuodelta samoin tavaratiliä rasittaen. Ylijäämän palautus ja osuuskorko kokonaisuudessaan ehdotetaan siirrettäväksi jäsenten osuusmaksutilille, kunnes osuussi joitus on täyteen määrään maksettu.

Tilintarkastuskertomus.

Haapajärvenseudun Osuusliikkeen edustajiston varsinaisen kokouksen valisemina tilintarkastajina, joista Sakari Honaknen on Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y:n edustaja, olemme suorittaneet osuus-

kunnan vuoden 1959 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnät ovat pätevien tositteiden mukaiset. Tilinpäätös on kirjanpidosta oikein johdettu.
2. Käteiskassa on hallintoelinten vuoden varrella toimittamissa tarkastuksissa ollut kirjanpidon mukainen. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vastasi rahatilin saldoa.
3. Saamiset ja velat, mukaanluettuna säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot, on tilinpäätöksessä otettu oikein huomioon. Käyttöomaisuudesta on tehty kirjanpitolain edellyttämät poisotot vain kuljetuskaluston osalta.
4. Palovakuutukset ovat voimassa ja mielestämme riittävät. Arvopaperit olemme laskeneet.
5. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä oikein ja hyvin huolellisesti hoidettu.
6. Osuuskunnan hallinnossa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen määräyksiä ja hyväksyttäviä menettelytapoja. Muutenkin on osuuskunnan asioita hoidettu hyvin tunnollisesti.

Esitetyn perusteella ehdotamme,

että tilinpäätös vahvistettaisiin ja

että tili- ja vastuuvollisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1959.

Johtokunnan ehdotusta, jossa esitetään, että ylijäämä - 1.600.651 mk - käytettäisiin edellisen vuoden tappion peittämiseen, puollamme.

Haapajärvellä maaliskuun 10. päivänä 1960.

Sakari Honkanen Mikko Kasila Heino Ollila

Hallintoneuvoston lausunto.

Tarkastettuaan edelläolevan johtokunnan vuosi- ja tilikertomuksen sekä kuultuaan tilintarkastajien lausunnon jättää hallintoneuvosto ne sääntöjen 21 §n 11 kohdan mukaisesti jäsenten edustajiston käsiteltäväksi ja ehdottaa, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja johtokunnan ehdotus ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Haapajärvellä, maaliskuun 27 p:nä 1960.

Vilho Mehtälä

Puheenjohtaja

Tauno Heinijoki

Sihteeri

Lopuksi.

Olemme edellä lyhyesti selostaneet osuuskuntamme toiminnan v. 1959. Myyntipisteistämme määrällisesti valtaosa muodostuu myymälöistä, jotka sijaintinsa ja toimialueemme harvan asutuksen vuoksi ovat liikevaihdoltaan pieniä, aiheuttaen sen, että liiketulokset eivät ole sitä suuruusluokkaa, mitä tiheästi asutuilla seuduilla sijaitsevat liikkeet voivat jäsenilleen esittää. On mieluisaa todeta nyt, että tänä vuonna tapahtunut voimakas myyntinlisäys juuri näitten pienempien toimipaikkojen kohdalla antaa hyviä lupauksia yhä parempien tulosten saavuttamiseen. Johtokunta kiittää jäsen- ja asiakaskuntaa, hallintoelinten jäseniä sekä henkilökuntaa siitä hyvästä yhteistyöstä joka välillämme on vallinnut ja toivoo edelleen näin olevan.

Haapajärvellä, maaliskuun 21 p:nä 1960.

J O H T O K U N T A

Hjalmar Holm Juho Jämsä Severus Jokelainen